

Pedagogisch Beleidsplan

Pedagogisch beleidsplan

1. Inleiding
Vraagouders / verzorgers:.....
Gastouders:
Bedrijven en instellingen.....
2. Algemene doelstelling
2.1. Algemene visie op de gastouderopvang
2.2. Visie op gastouderopvang
2.3. Uitgangspunten
3. Pedagogisch beleid.....
3.1. Lichamelijke ontwikkeling
3.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling
3.3. Cognitieve ontwikkeling
3.4. Creatieve ontwikkeling.....
3.5. Ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid
4. Maatschappelijke Bewustwording
4.1. Overbrengen van waarden en normen
4.2. Uitwisselen van waarden en normen
4.3. Vooroordelen
4.4. Verschillen
4.5. Problemen en conflicten
4.6. Feesten en rituelen
4.7. Omgaan met rouwverwerking
5. Verzorging van gastkinderen.....
5.1. Maaltijden
5.2. Slapen
5.3. Gezondheid, ziektes en ongevallen.....
5.4. Veiligheid.....
5.5. Hygiëne.....
5.6. Inrichting
6. Randvoorwaarden
6.1. Het organisatiebeleid
6.2. Het gastouderbeleid.....
6.3. Ouderbeleid.....

1. Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Gastouderbureau Lika. Het beleidsplan is richtinggevend voor de dagelijkse opvangpraktijk. Het is geschreven voor alle bij de gastopvang betrokken partijen: gastouders, vraagouders en het gastouderbureau.

Vraagouders / verzorgers:

Het doel van dit beleidsplan is de vraagouders / verzorgers een beeld te geven van de opvang die de kinderen wordt geboden, de wijze waarop de opvang is geregeld, de activiteiten die worden ondernomen en de manier waarop met de kinderen wordt omgegaan.

Gastouders:

Voor de gastouders die aangesloten zijn bij Gastouderbureau Lika is het pedagogisch beleid een richtlijn. Op deze wijze weten zij wat het gastouderbureau van hen verwacht. Daarnaast stimuleert het de gastouders om in de dagelijkse praktijk stil te staan bij het opvangwerk waardoor het kwaliteitsbewustzijn wordt bevorderd.

Bedrijven en instellingen

Via dit beleidsplan wordt bedrijven en instellingen inzicht gegeven in de manier van werken evenals de kwaliteit en professionaliteit die het gastouderbureau biedt.

In dit pedagogisch beleidsplan wordt gesproken over "gastouders" en "zij" omdat de gastouderopvang voornamelijk door vrouwen verzorgd wordt. Waarneer er in dit plan wordt gesproken over een kind dan gebeurt dit om reden van het leesgemak in de "hij"- vorm.

2. Algemene doelstelling

Gastouderbureau Lika biedt verantwoorde gastouderopvang, waarbij het welzijn van het kind centraal staat.

2.1. Algemene visie op de gastouderopvang

Kinderopvang door gastouders of gastouderopvang biedt opvang waarbij kinderen de mogelijkheid hebben zich in een veilige, huiselijke omgeving te ontwikkelen. Kinderopvang biedt aan vraagouders of verzorgers om, naast de opvoeding van de kinderen, actief deel te nemen aan de maatschappij.

Gastouderopvang dient voor vraagouders en kind op maat te zijn, daarbij tegemoet te komen aan de wensen van de vraagouders en daarnaast te voldoen aan eisen met betrekking tot kwaliteit en continuïteit die de wet kinderopvang stelt.

2.2. Visie op gastouderopvang

Bij de gastouder ontmoeten de eigen kinderen van de gastouder en de opvangkinderen elkaar in een beperkte groep van 4 tot 6 kinderen in een huiselijke omgeving. Het is een plaats waar kinderen ook leren omgaan met andere kinderen, door onder meer samen te spelen, te eten en te slapen. Door het omgaan met andere kinderen leren kinderen de uitwerking van hun gedrag op anderen kennen. Mede hierdoor krijgen kinderen inzicht in hun eigen gevoelens en leren ze een scala aan reactiemogelijkheden. Tevens leren kinderen al vroeg de betekenis van delen, helpen, rekening houden met het ander, omgaan met conflicten en opkomen voor je zelf.

De situatie bij de gastouder is er opgericht het kind in een huiselijke omgeving en sfeer een prettige dag te laten doorbrengen, zodanig dat het kind zich er veilig en geborgen voelt. Het wijkt qua inrichting niet veel af van de thuissituatie. Hier wordt door de gastouder aangesloten op de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt

De gastouder neemt een deel van de opvoeding van de kinderen over. De vraagouders blijven echter (mede)verantwoordelijk voor de opvang van hun kinderen. Daarom is het noodzakelijk om gegevens over de ontwikkeling van hun kind met de gastouder uit te wisselen. Hierdoor worden wederzijdse inzichten over deze ontwikkeling en de opvoeding vergroot. Goede contacten tussen gastouder en vraagouders zijn zeer belangrijk. Vraagouders mogen van de gastouder betrokkenheid bij het kind verwachten. De gastouder kan meedenken over opvoedingsvragen als de vraagouders daar behoefte aan hebben. Tevens heeft de gastouder een signalerende functie ten aanzien van het welzijn en het functioneren van het kind.

De woning van een gastouder is ingericht op een normale thuissituatie en daarbij gericht op de opvang van gastkinderen. De woning is overzichtelijk, aantrekkelijk, veilig en schoon. Er is tevens voldoende geschikte buitenspeelruimte.

2.3. Uitgangspunten

Als basis voor het pedagogisch beleid gelden onderstaande uitgangspunten: het zijn de basisbehoeften en rechten van kinderen.

- kinderen hebben recht op lichamelijke verzorging, voeding en slaap;
- recht op genegenheid en geborgenheid;
- recht op veiligheid en continuïteit;
- recht op ontwikkeling en competenties;
- recht op erkenning en waardering voor het ontwikkelen van een positief zelfbeeld.

De opvoeding is gericht op de ontplooiing van een kind tot een zelfstandige, creatieve en kritische persoon en op het aanleren van sociale vaardigheden.

3. Pedagogisch beleid

De uitgangspunten van het pedagogisch beleid zijn de basisbehoeften en rechten van kinderen zoals hierboven beschreven. Naast de basisbehoeften en rechten hebben kinderen de behoefte om een goed mens te zijn en willen graag voldoen aan de verwachting, normen en regels die gesteld worden.

In de eerste jaren van het leven ontwikkelt een kind zich van hulploze baby tot een peuter en daarna tot schoolkind. Een kind dat, als de ontwikkeling voorspoedig verlopen is, met zelfvertrouwen de wereld tegemoet treedt en zich kan redden. Vooral de eerste jaren worden algemeen beschouwd als een cruciale periode voor de ontwikkeling van het kind op velerlei gebied.

De ontwikkeling van kinderen verloopt niet bij elk kind op dezelfde wijze. Ieder kind heeft een eigen tempo en kent bepaalde gebieden waarop het zich meer of minder ontwikkelt. Ieder kind heeft ook een groot potentieel aan mogelijkheden in zich. De situatie waarin het

kind opgroeit en de mensen die het kind omringen spelen een belangrijke rol in de manier waarop die mogelijkheden worden gerealiseerd en in welk tempo dat het gebeurt. De gastouderopvang levert hieraan een bijdrage.

De situatie bij de gastouder is er op gericht om kinderen in een veilige en prettige omgeving de dag te laten doorbrengen. Hierbij wordt zowel in groepsverband als individueel bewust aangesloten op de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt.

In de ontwikkeling van de kinderen vallen de navolgende deelgebieden te onderscheiden:

1. lichamelijke ontwikkeling
2. sociaal-emotioneel ontwikkeling
3. cognitieve ontwikkeling
4. creatieve ontwikkeling
5. ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid

Het pedagogisch beleid is hieronder uitgewerkt naar de verschillende deelgebieden.

3.1. Lichamelijke ontwikkeling

Gastouders stimuleren de motorische ontwikkeling van kinderen door hen materiaal en situaties aan reiken die passen bij hun leeftijdsfase.

In de leeftijd van 0 tot 4 jaar maken kinderen een grote ontwikkeling door in zowel de grove als de fijne motorische vaardigheden. De coördinatie en samen bewegen van romp, armen en benen heet de grove motoriek. De grove motoriek wordt gestimuleerd door materialen als het dans- en bewegingsspel. Kleine kinderen hebben veel belangstelling voor herhaling, de peuter voelt vooral.

Kinderen moeten kunnen klauteren, glijden en springen waardoor het de eigen mogelijkheden leert kennen. Het kind leert daardoor onder meer omgaan met hoogteverschillen en gevaar. Omdat de woning van een gastouder vaak niet voldoende mogelijkheden hiertoe biedt, wordt gastouder geacht voor zover mogelijk de kinderen buiten te laten spelen en gebruik te maken van een speeltuin.

De fijne motoriek omvat kleine bewegingen die coördinatie tussen ogen en handen vereisen. Het kind gaat naar voorwerpen grijpen, pakken, en iets in de mond te stoppen.

De fijne motoriek ontstaat onder meer in het fysieke contact met de gastouder en wordt gestimuleerd door materialen als kleurtjes, kralen, insteeknoppen en puzzels.

Bij baby's wordt dat gestimuleerd door rammelaars en door het doen van spelletjes en babygym.

3.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling

3.2.1. Sociale ontwikkeling

Belangrijk aspect van de sociale ontwikkeling is de ervaring hoe het is om samen te zijn met andere kinderen en volwassenen. Door het omgaan met leeftijdgenootjes en gastouders leert het kind de uitwerking van zijn gedrag op anderen dan eigen mensen kennen. Hierdoor leert het kind inzicht krijgen in zijn eigen gevoelens en leert andere reactie mogelijkheden.

Tevens leert het kind al vroeg de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten.

Gastouderbureau Lika plaatst de kinderen in principe op de dagen die vraagouders vragen. Een gevolg hiervan is dat de gastouder opvang biedt aan een groepje kinderen dat elke dag anders is van samenstelling. Het kind maakt dus deel uit van een wisselend groepje. Wat betreft continuïteit in relaties van kinderen uit een zelfde gezin gaat het gastouderbureau zoveel mogelijk uit van wensen en voorkeuren van ouders. Vanuit pedagogisch oogpunt heeft het gastouderbureau wat dit betreft geen speciaal standpunt. Wat betreft het ingaan op wensen van ouders moet worden aangetekend dat het qua planning mogelijk moet zijn om hun wensen te honoreren.

3.2.2. Emotionele ontwikkeling

Het waarnemen en het serieus nemen van gevoelens van de kinderen is belangrijk. Soms is het nodig dat een gastouder een bepaald gedrag verbiedt, echter de gevoelens van het kind moet ze accepteren.

De gastouder probeert de gevoelens van de kinderen, zoals blijdschap, woede verdriet, angst en onverschilligheid te verwoorden. Zo leert het kind om te gaan met zijn gevoelens, herkent gevoelens van andere kinderen en leert hiermee om te gaan.

Kleine kinderen uiten veel van hun gevoelens door spel. De gastouder speelt hierop in en stimuleert dit door het aanbieden van poppen, een boerderij, lego/duplo en verkleedkleden.

3.3. Cognitieve ontwikkeling

3.3.1. Taal

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op de ontwikkeling van taal (begrijpen en spreken) en denken: begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties. Taal en denken zijn nauw met elkaar verbonden.

Taal is een belangrijk middel om inzicht te krijgen in de omringende wereld. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. De gastouder speelt hierin een actieve rol door veel tegen het kind te praten. Zoveel mogelijk wordt op elke taaluitdrukking van het kind gereageerd; van de eerste klanken die de baby maakt tot de vragen en verhalen van de peuter.

Er wordt door de gastouder geen brabbeltaal gesproken of nagepraat.

Ter stimulering van de taalontwikkeling organiseert de gastouder verschillende activiteiten, zoals zang, taalspelletjes en spelletjes met klanken en geluiden.

3.3.2. Denken

Spelen en bezig zijn is leren voor kind. Het kind leert onder meer door voorbeeld en nabootsing. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken, ontstaat ordening om de wereld van het kind. De gastouder legt daarbij uit, benoemt de dingen en nodigt de kinderen uit om zelf te verwoorden.

Regelmatig doet de gastouder een beroep op het vermogen van kinderen om zelf oplossingen te zoeken voor problemen. De gastouder biedt veelzijdig materiaal waardoor kinderen bezig kunnen zijn met kleuren, vormen en seizoenen.

3.4. Creatieve ontwikkeling

De gastouder stimuleert de creatieve ontwikkeling door het aanbieden van allerlei soorten materialen (water, zand, verf, klei, verkleedkleden en schmink) en activiteiten (muziek en dans)

Voor het kleine kind is het omgaan met materialen een onderzoekende bezigheid. Het leert er de mogelijkheden en de eigenschappen van kennen waarbij het resultaat nog niet belangrijk is.

Creatief zijn kan op vele manieren, bijvoorbeeld door te vertellen en door fantasie-constructie spelen. Het is belangrijk kinderen hierbij gewaardeerd worden en zoveel mogelijk de ruimte krijgen voor hun eigen inbreng.

3.5. Ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid

3.5.1. Ontwikkeling identiteit

Geleidelijk aan wordt het kind zich er van bewust dat het een persoon is, die verschilt van ieder ander. Door het kind positief te benaderen bevordert de gastouder het zelfvertrouwen van het kind. Er wordt aandacht besteed aan de persoonlijke verhalen en het kind wordt gestimuleerd zich te uiten en eigen keuzes te maken. De gastouder waardeert onderlinge verschillen tussen de kinderen in bijvoorbeeld voorkeur voor activiteiten, tempo en spontaniteit. Daarnaast stimuleert de gastouder het identiteitsbesef ook door bijvoorbeeld regelmatig opnoemen van namen en achternamen of door te geven van eigen plekjes of spullen.

3.5.2. Zelfredzaamheid

De gastouder moedigt het kind aan tot zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Dat wat het kind kan proberen mag het in principe ook zelf doen. De gastouder zorgt er wel voor dat het kind niet teveel mislukkingen ervaart.

De gastouder geeft de kinderen af en toe opdrachten en taken, bijvoorbeeld het opruimen van speelgoed. De opdrachten worden voor het kind duidelijk en overzichtelijk gehouden.

4. Maatschappelijke Bewustwording

4.1. Overbrengen van waarden en normen

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van de kinderen voortdurend een rol. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; ze veranderen in de loop van de tijd en variëren van samenleving tot samenleving.

Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe volwassen en kinderen zich behoren te gedragen. De waarde is respect hebben voor elkaar. De norm is dat lijfelijke agressie niet wordt toegestaan.

4.2. Uitwisselen van waarden en normen

Een kind wordt gevormd door de omgang met volwassenen en andere kinderen. De omgang tussen volwassen anders dan de ouders, en kinderen heeft in de opvang een andere dimensie dan thuis.

De gastouder is in eerste instantie beroepsmatig bij de kinderen betrokken. Daarnaast heeft de gastouder contact met het kind als verzorgende. Op beide niveaus is sprake van een

voortdurende uitwisseling van waarden en normen in communicatie en communicatie over en weer.

In een groepje kinderen is er sprake van een continu proces. Dit vindt voor een gedeelte bewust en onbewust plaats. Tussen de kinderen onderling speelt voortdurend wat hoort en niet hoort.

Door middel van taal vindt er onderling een (gedeeltelijke) bewuste uitwisseling plaats van waarde en normen. Daarnaast speelt het non-verbaal uitwisselen en overbrengen een grote rol in de communicatie. Hier wordt zo zorgvuldig mogelijk mee omgegaan.

4.3. Vooroordelen

De gastouder is zich bewust van bestaande vooroordelen bij zichzelf en bij anderen over geloof, etniciteit, sociale klasse, sekse en seksuele geaardheid. Zij realiseert zich beïnvloed te zijn door de eigen omgeving waarin zij is opgegroeid.

Over al deze onderwerpen zijn in meer of mindere mate vanzelfsprekendheden ontstaan die discutabel zijn. De gastouder probeert kritisch te staan tegenover deze meningen, het gedrag dat daar uit voortvloeit en zich bewust te blijven van eigen vooroordelen.

Bij kinderen wordt actief geprobeerd te voorkomen dat vooroordelen ontstaan, juist omdat kinderen van nature nieuwe dingen open tegemoet zullen treden.

De gastouder probeert steeds te reageren op de kinderen zodra ze merkt dat in een spel of in gesprek vooroordelen naar voren komen. Ook is zij actief in het aanbieden van roldoorbrekend speelgoed of het voorlezen of zingen van verhalen en liedjes die de kinderen duidelijk laten zien dat er keuzes zijn buiten de "gangbare" paden. Zij zijn erop attent dat zij op geen enkele wijze negatieve meningen laten horen over bepaalde groepen in onze samenleving. Wel is ze actief in het praten over verschillende groeperingen, met de bedoeling dat de kinderen meer weten en daardoor minder snel geneigd zijn iets gek en daardoor minder waard te vinden.

4.4. Verschillen

Bij de gastouders van Gastouderbureau Lika zijn kinderen van alle gezindten welkom. Aan speciale gebeurtenissen, die aan een bepaalde levensovertuiging verbonden zijn, wordt op gepaste wijze aandacht geschonken door de gastouder. Voor zover mogelijk wordt aan de kinderen uitgelegd welke betekenis de speciale gebeurtenis binnen de betreffende levensovertuiging heeft.

Verschillen in de sociale achtergrond komen soms tot uitdrukking in kleding, taal gebruik. Elk kind met evenveel zorg omringt. Het is belangrijk om kinderen geen typisch vrouwen of mannenrol op te leggen. Bij de gastouder is zowel "jongens" als "meisjes" speelgoed aanwezig. De keuze vrijheid en de eigenheid van het kind staat centraal bij de keuze voor het een of het andere speelgoed.

4.5. Problemen en conflicten

Kinderen worden gestimuleerd zelf hun sociale problemen op te lossen. Wanneer kinderen daarin niet slagen of wanneer steeds hetzelfde kind als "winnaar" of "verliezer" uit de strijd komt, biedt de gastouder hulp. De minst weerbaren worden de mogelijkheid aangereikt om met meer kans op succes hun behoeften en wensen kenbaar te maken.

De gastouder leert de kinderen rekening met elkaar houden door voor te doen hoe via

overleg tot overeenstemming gekomen kan worden. Kinderen kunnen al vroeg leren voor zichzelf op te komen en daarnaast rekening te houden met anderen.

4.6. Feesten en rituelen

De gastouder schenkt aandacht aan gebeurtenissen zoals verjaardagen, afscheid, feestdagen (Sinterklaas, Kerst en Pasen) op een individuele, maar vaste wijze. Door hier op een bepaalde manier mee om te gaan, leren kinderen wat het betekent om bijvoorbeeld jarig te zijn.

Aan vaste gewoontes kunnen kinderen zowel zekerheid als plezier ontleen. Ook het hanteren van een vaste dagindeling valt te beschouwen als een ritueel.

4.7. Omgaan met rouwverwerking

Het overlijden van een persoon in de directe omgeving is ook voor jonge kinderen heel ingrijpend. Het is het belangrijk dat de gastouder op de hoogte is zodat zij zo goed mogelijk kan reageren. Troosten, aanhalen en warmte bieden zijn wezenlijk dingen waarmee je kinderen helpt om hun rouw en verdriet te verwerken. Het is belangrijk om eerlijke informatie te geven die aansluit bij de ontwikkelingsfase van het kind. Ook is het belangrijk om er niet over te zwijgen.

5. Verzorging van gastkinderen

Op het gebied van gezondheid, veiligheid en hygiëne worden de bepalingen van de GGD gevolgd. Daarnaast wordt gewerkt met richtlijnen op de hieronder genoemde terreinen.

5.1. Maaltijden

In eerste instantie wordt voor baby's bij de gastouderopvang het ritme van thuis overgenomen. Naarmate de kinderen groter worden, gaan ze zich meer richten naar de dagindeling bij de gastouder. Het gebruik van een maaltijd of een tussendoortje krijgt het karakter van een gezamenlijke activiteit.

Wanneer een kind een speciaal dieet heeft, zal de gastouder dit volgen. De vraagouder zal dan wel de eventuele (bijzondere) benodigdheden verschaffen.

De gastouder kent de principes van een gezonde voeding. Zij maakt afspraken over het snoepen.

Een van de leuke dingen van jarig zijn is trakteren. Bij voorkeur bestaat deze traktatie niet uit zoetigheid. De gastouder kan ouders altijd adviseren bij het bedenken van een gezonde traktatie.

5.2. Slapen

Een kind moet uitgerust zijn om de wereld aan te kunnen, daarvoor is voldoende slaap van belang. Voor baby's wordt ook bij het slapen het ritme van thuis gevolgd. Dit ritme verschilt per kind. Of en hoe lang de kinderen 's middags slapen wordt regelmatig besproken met de vraagouders. Gastouders houden in principe het slaapritme van de kinderen aan en passen dat alleen aan als dat nodig is, bijvoorbeeld wanneer er andere kinderen van school gehaald moeten worden. Dit gebeurt eveneens in overleg met de vraagouders.

5.3. Gezondheid, ziektes en ongevallen

De gastouder is in het bezit van geldig kinder-EHBO-diploma en weet hoe te handelen in geval van nood. Regelmatig wordt een bijschoolcursus gevolgd.

Bij een besmettelijke ziekte, of braken of diarree kan het kind de opvang niet bezoeken om besmetting van de andere kinderen te voorkomen.

Wanneer een kind ziek wordt tijdens de gastouderopvang worden de ouders of verzorgers daarvan in kennis gesteld. In overleg met de ouders of verzorgers wordt dan besloten welke actie wordt ondernomen. In een noodsituatie wordt uiteraard onmiddellijk de lokale arts gewaarschuwd.

Van groot belang is een zorgvuldige ongevallen registratie. Elk (bijna) ongeluk wordt geregistreerd door middel van een formulier. Gastouderbureau Lika evalueert de ongevallen, zodat een vaker voorkomende ongelukken bekend zijn en door plan van aanpak en preventie (mogelijk) voorkomen worden.

5.4. Veiligheid

Het werken met kleine kinderen maakt het noodzakelijk dat het materiaal en de inrichting bij de gastouder voldoet aan de veiligheidsnormen. Regelmatig wordt de ruimte en de materialen op veiligheid gecontroleerd aan de hand van een risico inventarisatie. Dit gebeurt ten minste één maal per jaar.

De risico inventarisatie wordt in verslag en een actieplan teruggekoppeld naar de gastouder. Deze onderneemt de nodige acties die voortkomen uit de inventarisatie. Gastouderbureau Lika controleert vervolgens de ondernomen acties. De vraagouders kunnen het verslag en actieplan inzien bij de gastouder.

5.5. Hygiëne

Voor kleine kinderen die is een schone omgeving van groot belang. De gastouder maakt dagelijks schoon. Zij volgt hierin de regels van de GGD.

5.6. Inrichting

Een belangrijk criterium bij de inrichting van de woning is overzicht. Overzicht over de ruimte is zowel voor de gastouder als voor het kind belangrijk. De gastouder moet een zo goed mogelijk overzicht op alle kinderen kunnen houden. Voor de jongste is het belangrijk om oogcontact met de gastouder te hebben terwijl ze aan het spelen zijn. Peuters hebben al wat meer behoefte om af en toe in een "afgesloten" hoekje met elkaar te spelen. Bij de inrichting is rekening gehouden met deze behoeften van de kinderen.

De inrichting van de woning van de gastouder is veilig en aantrekkelijk voor kinderen en nodigt uit tot spel.

6. Randvoorwaarden

Om het pedagogisch beleid verantwoord uit te kunnen voeren is het van belang om de randvoorwaarden te beschrijven die onderdeel zijn van de gastouderopvang. Deze randvoorwaarden zijn het organisatiebeleid, het gastouderbeleid en het vraagouder beleid

6.1. Het organisatiebeleid

6.1.1. Plaatsingsbeleid

Om een gastkind te kunnen plaatsen, dient de opvangvraag minimaal 5 uur per week bedragen. Gastouders komen voor bemiddeling in aanmerking indien zij minimaal 10 uur per week beschikbaar zijn.

6.1.2. Leeftijdsopbouw

Bij plaatsing wordt afgestemd op de wensen van zowel de vraagouders als de gastouder omtrent de leeftijdsopbouw van de gastkinderen. Het uitgangspunt is dat een gastouder in principe maximaal 4 kinderen, exclusief haar eigen kinderen tegelijkertijd op mag vangen. Uitzondering hierop is de innovatieve gastouderopvang, wanneer een gastouder deze vorm aanbiedt mag zij maximaal 6 kinderen opvangen. Voor de leeftijdsopbouw betekent dit dat zij 4 kinderen in de dagopvang heeft en 2 kinderen buitenschools opvangt. De voorwaarde hiervan is dat zij calamiteitenopvang of achterwacht geregeld moet hebben. Bij calamiteiten kan zij direct terugvallen op deze achterwacht.

6.1.3. Gastoudernetwerk

Aangesloten gastouders kunnen gebruik maken van het netwerk. Het netwerk is bedoeld om formeel en informeel contact te hebben. Zo worden bijeenkomsten georganiseerd waarop gastouders ervaringen met elkaar kunnen uit te wisselen. Daarnaast kan het zijn dat een deel van een bijeenkomst gereserveerd is ter bevordering van de deskundigheid. Ook voorziet het netwerk in de noodopvang, bijvoorbeeld wanneer de gastouder door ziekte, vakantie of familieomstandigheden uitvalt.

6.1.4. Communicatie

De contacten tussen gast- en vraagouders worden gedurende de intake, plaatsing- en kennismakingsperiode verzorgd door het gastouderbureau. Deze contacten bestaan uit het huisbezoek bij de intake, telefonisch contact en contact per email. Voor vragen en informatievoorziening is de website www.gastouderbureau.nl beschikbaar.

Aan gastouders wordt gevraagd deel te nemen aan het netwerk. Aan vraagouders wordt de vraag voorgelegd om zitting te nemen in de oudercommissie van het gastouderbureau.

6.1.5. Contracten

Het gastouderbureau verzorgt de contracten. Er zijn drie contracten nodig voor de opvang van de gastkinderen. Het contract tussen de gastouder en het gastouderbureau, het contract tussen de vraagouder en het gastouderbureau (overeenkomst van opdracht) en het contract tussen gastouder en vraagouder.

6.2. Het gastouderbeleid

6.2.1. Selectie

Wanneer een gastouder zich aanbiedt bij het gastouderbureau, volgt een intakegesprek. Het gastouderbureau gaat voor een intake gesprek op huisbezoek bij de gastouder. Tijdens dit gesprek komen de volgende zaken aan de orde: selectiecriteria, risico inventarisatie veiligheidsmanagement met daaraan verbonden risico-inventarisatie,

gezondheidsmanagement met het daaraan gekoppelde risico inventarisatie gezondheid. Eveneens krijgt de gastouder het verzoek om een bewijs omtrent het gedrag te overleggen. Ook geeft het gastouderbureau de mogelijkheid tot het volgen van de cursus kinder EHBO.

6.2.2. Samenwerking met de ouders

De gastouder neemt een deel van de opvoeding en verzorging van de kinderen over van de vraagouders. Dit maakt het nodig om gegevens over de ontwikkeling van het kind uit te wisselen, waardoor wederzijdse inzichten over deze ontwikkeling worden vergroot. Om kinderen een zo goed mogelijke opvang te bieden is een goede samenwerking met ouders van groot belang. Daartoe dient aan twee voorwaarden te worden voldaan:

1. Wederzijds vertrouwen; begrip voor elkaars verantwoordelijkheid, mogelijkheden en beperkingen.
2. Wederzijds respect; respect van de gastouder voor de ouders die de eindverantwoordelijkheid voor hun kind hebben en respect van ouders voor de professionele verantwoordelijkheid van de gastouder voor hun kind.

Daarnaast krijgt de samenwerking tussen ouders en gastouders gestalte door:

1. De wenperiode. Om de eerste periode van zes weken in de opvang voor het kind zo goed mogelijk te laten verlopen, worden er duidelijk afspraken gemaakt met de ouders. Deze afspraken hebben onder meer betrekking op de opvoeding, de verzorging het ritme en de gewoonten van het kind. Ook worden afspraken gemaakt over halen, brengen en afscheid nemen. In de wenperiode wordt aandacht besteed aan de wederzijdse verwachtingen en wordt gevraagd naar specifieke wensen van de ouders.
2. Uitwisselen opvoedingsideeën. Het uitwisselen van opvoedingsideeën maakt het mogelijk om een lijn te volgen in de benadering van het kind. Soms kan een bepaalde benadering thuis succesvol zijn en kan de opvang die overnemen. Andersom kan dat ook gelden. Verschillen in opvoeding en benadering van het thuis en in de opvang zijn eveneens bespreekbaar.
3. Opvoedingsvragen van ouders. De gastouder kan de vraagouders ondersteuning bieden bij de opvoeding. Dit gebeurt in individuele contacten tussen vraagouders en gastouder. De gastouder ziet de kinderen een groot deel van de dag en heeft zicht op hun ontwikkeling. Als er problemen zijn met een kind wordt in overleg met de vraagouders bekeken wat het beste is voor het kind.

6.2.3. Uitwisseling informatie

De gastouder houdt bij de opvang door middel van een schriftje de vraagouders op de hoogte van de sociale, emotionele en lichamelijke ontwikkeling van hun kind. Ook wordt er in het schriftje ingegaan op de belevenissen van het kind gedurende de dag. Speciale afspraken rondom het kind maken de vraagouders rechtstreeks met de gastouder. Vraagouders en gastouder hebben daarnaast uiteraard mondeling contact bij het brengen en halen.

6.2.4. Werkplan

Het is niet aan te bevelen één vastomlijnd gedetailleerd werkplan te beschrijven dat voor iedere gastouder van toepassing is en wordt gehanteerd. Bij de individuele uitvoering van het werk is het van belang dat het werkplan (bijvoorbeeld een beschreven dagindeling) toegesneden is op de feitelijke opvangsituatie. Tijdens het kennismakingsgesprek met de

ouder(s) geeft de gastouder aan hoe zij een invulling geeft aan het werkplan. Gedurende het verloop van de opvang wordt tijdens gesprekken ter ondersteuning van de opvang en tijdens de netwerkbijeenkomsten aandacht gegeven aan de individuele aanpak van gastouders.

Er zijn wel een aantal algemene uitgangspunten te beschrijven die voor iedere gastouder van toepassing zijn: Haal- en brengtijden worden volgens afspraak met de ouders geregeld en kunnen dus per kind verschillen. Ook het ritueel van afscheid nemen kan verschillen. Uitgangspunt is echter wel dat een korte overdracht zowel bij het brengen als halen plaatsvindt. Het verdient aanbeveling dat gastouders en ouders een schriftje bijhouden waarin bijzonderheden vastgelegd worden. Daarnaast maken ouders en gastouders een afspraak over regelmatig uitgebreid overleg, waarin aandacht besteed wordt aan de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Dit kan aan de hand van het pedagogisch werkplan. Geadviseerd wordt dit jaarlijks te doen. Wanneer een gastouder twijfels heeft over de ontwikkeling van een kind, maakt zij dit bespreekbaar.

In overleg met ouders wordt er aandacht besteed aan verjaardagen of andere feestdagen. Naast activiteiten in het gastgezin kunnen er uitstapjes worden gemaakt, bijvoorbeeld naar de speeltuin, de kinderboerderij, het bos, de markt, eendjes voeren.

Zo mogelijk wordt er 's morgens en 's middags gezamenlijk gegeten en gedronken. De kinderen gaan volgens eigen slaapritme naar bed en worden volgens eigen ritme verschoond. De oudere kinderen worden naar school, peuterspeelzaal of andere activiteiten gebracht en gehaald. De gastouder houdt in haar werkplan rekening met het halen en brengen van kinderen.

Gastkinderen worden in principe niet alleen achtergelaten. Activiteiten, zoals omschreven onder pedagogisch handelen worden afwisselend binnen en buiten aangeboden, afhankelijk van de situatie zowel individueel als gezamenlijk. Verder gaan kinderen mee boodschappen doen.

6.2.5. Privacy

Individuele vraagouders hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle (in vertrouwen) gegeven informatie. Vraagouders worden op de hoogte gesteld indien er over hun kind contact en/ of overleg is met derden, die niet aan de opvang zijn verbonden (school, hulpverlenende instanties, e.d.).

Er wordt door de gastouder geen vertrouwelijke informatie over kinderen en / of ouders aan andere kinderen of ouders gegeven.

6.2.6. Opvangaanbod

De meeste gastouders bieden alleen opvang aan op (normale) werkdagen tussen 07.00 uur en 19.00 uur. Voor eventueel weekend, avond en nachtopvang en tijdens de officiële feestdagen worden tijden in onderling overleg bepaald.

6.2.7. Flexibiliteit

Extra uren of dagen is over het algemeen mogelijk, zij het in onderling overleg tussen de vraagouders en de gastouder. Uiteraard is dat niet mogelijk als het maximum aan gastkinderen waaraan de gastouder opvang biedt wordt overschreden.

6.2.8. Continuïteit

De gastouders verbonden aan het Gastouderbureau Lika vormen onderdeel van een netwerk. Dat houdt in dat in geval van ziekte of afwezigheid door omstandigheden van de gastouder, een andere gastouder binnen het netwerk de opvang (tijdelijk) kan overnemen.

6.2.9. Woning van de gastouder

Het gastouderbureau maakt in samenwerking met de gastouder ieder jaar een veiligheidsrisico inventarisatie van de woning. Van deze veiligheidsrisico inventarisatie wordt een schriftelijk verslag gemaakt met actiepunten ter verbetering van de veiligheid van de woning. Dit verslag kan na toestemming van de gastouder ter beschikking worden gesteld van de vraagouders.

6.3. Ouderbeleid

6.3.1. Kennismaking en afstemming

Tijdens het intakegesprek maken ouders hun wensen ten aanzien van de opvang kenbaar. Op basis van deze informatie wordt door het gastouderbureau een passend gastgezin voorgedragen. Met behulp van het pedagogisch werkplan, waarin onder meer pedagogische aspecten genoemd worden, maken ouders en gastouder kennis met elkaar. Aangeraden wordt aandacht te besteden aan een gewenningsperiode, zo mogelijk voordat de opvang moet starten. Nadat zowel vraag- en gastouder te kennen hebben gegeven dat de opvang van start kan gaan, maakt het gastouderbureau de contracten. Dan begint de proefperiode van acht weken. Zoals beschreven bij het gastouderbeleid, wordt tijdens het voortgangsoverleg aan de hand van het werkplan aandacht besteed aan de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Wanneer een gastouder twijfels heeft over de ontwikkeling van een kind, maakt zij dit bespreekbaar bij de vraagouders. Daarnaast wordt tijdens het halen en brengen tijd genomen voor de dagelijkse overdracht van informatie. Dit kan in combinatie met een schriftje, zoals aanbevolen in het werkplan, waarin zowel de ouders als de gastouder de dagelijkse gang van zaken beschrijven. Tijdens het halen en brengen is de ouder verantwoordelijk voor het kind.

6.3.2. Privacy

Het gastouderbureau vindt het vanzelfsprekend dat ouders ten aanzien van derden zorgvuldig omgaan met informatie over het gastgezin. Het wederzijds vertrouwen en het recht op privacy vormen een belangrijk onderdeel van het ouderbeleid.

6.3.3. Oudercommissie

Het gastouderbureau heeft een oudercommissie beschikbaar. Deze oudercommissie maakt gebruik van een reglement. Het reglement is op te vragen bij het gastouderbureau/ Regelmatig overlegt de oudercommissie over relevante zaken en adviseert het gastouderbureau gevraagd en ongevraagd.

6.3.4. Klachtenregeling

Het gastouderbureau heeft een eigen klachtenreglement én is aangesloten bij de klachtencommissie Kinderopvang en beschikt daarmee over een formele klachtenregeling. Een klacht is een probleem of ontevredenheid over de werkwijze van het bureau of de gedragingen van de eventuele medewerkers, die door direct betrokkenen niet kan worden

opgelost. Een klacht kan gaan om handelen of nalaten en heeft altijd betrekking op een individuele concrete zaak. Er zijn zaken waarover geen klacht kan worden ingediend:

- over het beleid met betrekking tot de vaststelling van de ouderbijdrage
- klachten met betrekking tot het functioneren van de gastouder
- over iets dat langer dan 6 maanden geleden heeft plaatsgevonden
- over het beleid van het gastouderbureau.

Dat wil niet zeggen dat het gastouderbureau niet open staat voor opmerkingen en suggesties over het beleid, maar de afhandeling verloopt niet via het klachtenreglement of de klachtencommissie. Het reglement van de externe klachtencommissie kan gedownload worden op www.klachtkinderopvang.nl.